

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211024
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8723211024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX A., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov: matka O. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX A., právne zastúpená: JUDr. Peter Behúň, advokát so sídlom Námestie sv. Egídia 44, 058 01 Poprad a otec: L. F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX/XX, XXX XX Z. N., právne zastúpený: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, v konaní začatom na návrh otca o úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 10P/134/2023 - 151 zo dňa 11.11.2024, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 15P/149/2021 zo dňa 20.04.2022 v časti práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že maloletého Z. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok. Striedavá osobná starostlivosť sa bude realizovať v týždňových intervaloch, pričom striedanie bude prebiehať v nedeľu o 18. hodine. Súd osobitným spôsobom upravil striedavú osobnú starostlivosť počas jarných prázdnin, letných prázdnin, veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov. Súd ďalej zaviazal otca prispievať na výživu maloletého Z. sumou 100 eur mesačne počnúc od 01.11.2024 a ďalej súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a Slovenská republika má nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok odôvodnil tým, že otec maloletého dieťaťa sa návrhom zo 06.09.2023 domáhal, aby súd zmenil pôvodný rozsudok o úprave práv a povinností k maloletému Z. a maloletého Z. zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Otec návrh odôvodnil tým, že „... odo dňa vydania posledného rozhodnutia vo veci mal. dieťaťa prebieha stretávanie sa otca s dieťaťom, avšak maloletý otcovi opakovane povedal, že mu takto upravené stretávanie s otcom nevyhovuje a otec poukazoval na to, že počas pracovnej doby matky, ktorá je často v čase od 9:00-19:00 hod. v práci, ho matka ráno odvezie do školy, ale zo školy ho vyzdvihne stará matka /zo strany matky/ u ktorej zostáva až do 20:00 hod., kedy ho vyzdvihuje matka. Od babky nemožno reálne žiadať, aby sa s maloletým pripravovala na ďalší školský deň a matka to z dôvodu pracovnej vyťaženia nestíha dobiehať ani počas víkendov. Maloletý tiež otcovi uviedol, že mu nevyhovuje meniť bydlisko v strede týždňa, a preto sa otec rozhodol podať tento návrh, lebo si myslí, že je v záujme maloletého, aby bol týždeň u otca a týždeň u matky. Navrhovateľ nežiadal upraviť vyživovaciu povinnosť. „

3. Matka s návrhom otca nesúhlasila.

4. Kolízny opatrovník konštatoval, že dieťa má vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu k obojom rodičom a je primerane zadapovaný medzi rodičmi. Považoval za potrebné nariadiť znalecké dokazovanie.

5. Súd zisťoval aj názor maloletého, ktorý uviedol, že oboch rodičov má rád a obaja sa o neho vedia postarať.

6. V konaní bol podaný znalecký posudok, z ktorého vyplynulo, že maloletý v testoch ľahko preferuje otca, ktorý trávi dosť voľného času a venujú sa „chlapským záležitostiam“. Sám maloletý nepreferuje domácnosť žiadneho rodiča, cíti sa dobre matky aj u otca. Má dobrý vzťah aj k starým rodičom. Maloletý sa rozhodol sám a dobrovoľne pre striedavú starostlivosť a sám vyjadril názor, že chce byť v striedavej starostlivosti. Obaja rodičia sú rodičovsky kompetentní. Znalec nevidel žiadnu prekážku ani žiadne psychopatologické fenomény na strane rodičov, aby striedavá starostlivosť nemohla byť uskutočnená.

7. Súd uviedol, že mal preukázanú podstatnú zmenu pomerov, keď v čase predchádzajúceho rozhodnutia mal maloletý šesť rokov a navštevoval materskú školu. Súd prihliadol na vyšší vek maloletého (osem a pol roka), jeho názor vyjadrený v konaní a dospel k záveru, že zmena pôvodného rozhodnutia v časti úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd uviedol, že striedavá osobná starostlivosť je v súlade so závermi znaleckého dokazovania, je v súlade s názorom maloletého dieťaťa a nie je vylúčená ani osobnosťou rodičov, a preto súd zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na rozdielne situácie príjmové otca a matky súd určil otcovi povinnosť platiť výživné mesačne 100 eur. Vyjadril sa k argumentácii matky, že striedavou starostlivosťou by sa narušili súrodenecké väzby medzi maloletým Z. a jeho bratom V. a poukázal na závery znalca. Rovnako sa vyjadril k argumentácii matky o rozdielnom výchovnom prostredí maloletého a k listu maloletého Z., ktorý predložila matka na poslednom pojednávaní.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka v celom rozsahu. Poukázala na to, že výroky rozsudku VI. až IX. nie sú formulované určite a jednoznačne a vzniká pochybnosť o rozsahu realizácie striedavej osobnej starostlivosti. Na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a najmä v súvislosti narušením súrodeneckého vzťahu maloletého Z. a maloletého V.. Striedavá starostlivosť by výrazným spôsobom narušila a eventuálne pretrhla takmer deväť rokov trvajúce súrodenecké puto. Rozdelenie súrodencov, ktorí doteraz žili jednotne a boli spoločne vedení a vychovávaní, nie je vhodné. Maloletý V. znáša odlúčenie od brata rovnako zle, obaja súrodenci sú navyknutí na výchovné prostredie u matky. Oddelená výchova, by uviedla k strate vzájomného sústavného kontaktu. Nemožno súhlasiť ani so záverom súdu prezentovaným v bode 30. rozhodnutia, že rodičia vedú spolupracovať v takej miere, aby boli zaistené potreby detí. V konaní bol preukázaný opak, a to, že komunikácia medzi rodičmi je mimoriadne problémová, pričom sa často vyhroť do ostrého slovného konfliktu. Zverenie maloletého Z. nie v najlepšom záujme dieťaťa, takýmto spôsobom nebudú najlepšie zaistené jeho potreby. Právo Z. na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi je rešpektované aj v súčasnosti, počas realizácie rodičovskej dohody z 20.04.2022. Súd odkazuje, že uvedené malo vyplynúť z vykonaného dokazovania, však nekonkretizuje, akého dôkazu. Za nesprávny považuje aj záver súdu prezentovaný v bode 33. rozhodnutia o osobnosti a charakteristike otca. Z vykonaného dokazovania vyplynul pravý opak. Otec vytvára sústavne tlak na psychiku dieťaťa, na maloletého prenáša bremeno rozhodnutia sa. Maloletý Z. nechcel sa sklamať, tak aj napriek svojej vôli a presvedčenia uviedol, že má záujem o striedavú starostlivosť, i keď tomu tak v skutočnosti nie je. Počas vianočných sviatkov mal Z. sviatky tráviť u otca, pričom už 25.12. ho po súhlase otca vyzdvihla matka, pričom naspäť k otcovi už nechcel ísť. Ostal u matky, čo nebolo prvýkrát. Aj napriek záverom znalca sa i naďalej javí, že otec vyvíja na syna nátlak, manipuluje ním a citovo ho vydiera a vôbec nerešpektuje skutočnú vôľu maloletého. Maloletý je zo striedavej starostlivosti smutný, vníma ju ako jeho povinnosť. Otec je vo výchove syna benevolentný, nevedie ho správnym smerom a sám nezvláda jeho výchovu, pričom mu pomáhajú rodičia. V čase pracovného vyťaženia otca, ktorý pracuje v stavebníctve do neskorých hodín, sú to práve starí rodičia, s ktorými trávi Z. väčšinu času. Maloletý sa v ich prítomnosti nudí, je sám, nevedia mu zabezpečiť vhodnú aktivitu. Je ustálený právny názor na vytvorenie jedného stabilného prostredia, pevného režimu a rovnakých pravidiel. Striedavá starostlivosť by nevhodne vplývala na osobnosť maloletého, spôsobovala by nestabilitu pri jeho výchove. Dieťa má

právo na oboch rodičov, ale v prvom rade na harmonickú nekonfliktnú výchovu a starostlivosť tak, aby nebolo stresované, traumatizované a vychovávané duálne. Rodičia nie sú v danom momente schopní kooperovať. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, zistil skutkový stav a vec aj správne posúdil. Upriamil pozornosť odvolacieho súdu na závery znaleckého dokazovania.

10. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zmena oproti pôvodnej úprave je rozšírenie starostlivosti otca o maloletého o necelých 5 dní, nejde o žiadny dramatický zásah do súrodeneckého vzťahu medzi maloletým a jeho bratom. Uviedol, že žiadne problémy v komunikácii, ktoré by znemožňovali nariadenie striedavej výchovy, v konaní neboli preukázané. Uviedol, že toto konanie začal výslovne preto, lebo ho samotné dieťa požiadalo. Matka na pojednávaní túto vôľu dieťaťa poprela, a preto bol navrhnutý jeho osobný výsluch. Na tomto výsluchu pred sudcom bez prítomnosti rodičov dieťa svoje stanovisko potvrdilo. Keď ani tento dôkaz nezodpovedal predstavám matky, navrhla znalecké dokazovanie. Otec ponechal na odvolacom súde, aby správanie matky vyhodnotil a usúdil, ktorý z rodičov manipuluje s dieťaťom. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

11. V následnom vyjadrení matka navrhla opätovne, aby bol rozsudok zrušený, zotrvala na svojich odvolacích tvrdeniach.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje, vrátane jeho odôvodnenia.

13. K vykonateľnosti výrokov VI. až IX. rozsudku odvolací súd uvádza, že z návrhu otca je zrejmé, že navrhoval striedavú osobnú starostlivosť počas týchto období pre seba. Je možné, že tieto výroky by boli presnejšie, keby v nich bolo uvedené, napr. vo výroku VI., že počas školských prázdnin sa bude striedavá osobná starostlivosť realizovať tak, že dieťa bude v starostlivosti otca počas jarných prázdnin každý nepárny rok od prvého dňa prázdnin od 09. hodiny do posledného dňa prázdnin do 18. hodiny. Podľa názoru odvolacieho súdu nedostatok nespôsobuje nezrozumiteľnosť a nevykonateľnosť rozhodnutia. Súd prvej inštancie prípadne tento nedostatok môže opravným uznesením odstrániť.

14. Rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti vyplýva zo všetkých vykonaných dôkazov a zodpovedá aj vôli maloletého dieťaťa. Aj keď matka argumentuje odlišne, jej odvolacie námietky sú v rozpore s vykonanými dôkazmi, keď súd aj znalec zisťoval názor maloletého dieťaťa a ich závery nezodpovedajú odvolacím námietkam, teda, že dieťa je manipulované otcom alebo že zverenie do striedavej osobnej starostlivosti nie je v najlepšom záujme maloletého. K odvolacím námietkam matky o prerušení kontaktu maloletého Z. s maloletým V. sa výstižne vyjadril súd prvej inštancie (bod 39 odôvodnenia) a odvolací súd na jeho odôvodnenie poukazuje.

15. V konaní bolo preukázané, že striedavá osobná starostlivosť je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, tento záver vyplýva aj zo znaleckého posudku a zodpovedá aj názoru dieťaťa. Súd prvej inštancie sa k týmto otázkam vyjadril výstižne v bodoch 28 - 30 odôvodnenia.

16. V konaní nebolo preukázané, že komunikácia rodičov bráni rozhodnutiu o striedavej osobnej starostlivosti a že otec vytvára na maloletého tlak. Zo rozsudku a znaleckého posudku vyplýva, že „Aj napriek tomu, že majú rozličné názory, dokážu spolu funkčne komunikovať ohľadom starostlivosti o mal. dieťa. Nezistila som nenávisť, dehonestáciu, ponížovanie druhého partnera. Rodičia už prekonalí aj rozchod.“

17. V konaní nebolo preukázané, že otec vytvára na maloletého tlak. Znalecký posudok konštatuje, že „Otec je kompetentný a matka tiež. Otec sa so synom pripravuje do školy, motivuje ho k dobrým výkonom, snaží sa vyplniť jeho voľný čas aktivitami a je pre syna identifikačným vzorom podľa pohlavia. Syn ho má rád, rovnako ako otec syna.“

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 58 a § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchýliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na odklon od všeobecného pravidla vyplývajúceho z § 52 CMP.

20. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).